

ЗАТВЕРДЖЕНО

Кир Теодор МАРТИНЮК

Архиєпископ та Митрополит

Тернопільсько-Зборівський УГКЦ

Декрет

Вих. № 371/2026 від 24 липня 2026 р. Б

СТАТУТ

РАДИ З ЕКОНОМІЧНИХ СПРАВ

ТЕРНОПІЛЬСЬКО-ЗБОРІВСЬКОЇ АРХИЄПАРХІЇ УГКЦ

Розділ І. Загальні положення

Арт. 1. Рада з економічних справ Тернопільсько-Зборівської архієпархії УГКЦ (далі – Рада з економічних справ) була утворена Архієпископом і Митрополитом Тернопільсько-Зборівським (далі - Архієпископ) відповідно до кан. 263 § 1 Кодексу канонів Східних Церков (далі - ККСЦ) та кан. 32 Канонів Партикулярного права УГКЦ (далі КПП УГКЦ).

Арт. 2. Рада з економічних справ є дорадчо-консультативним органом, покликаним допомагати Архієпископу своїми порадами в економічній та майновій сферах діяльності архієпархії та в окреслених правом справах надавати свою згоду або пораду (кан. 263 §4 ККСЦ). Вона є частиною Архієпархіальної курії (кан. 243 §2 ККСЦ).

Арт. 3. Згідно з приписами загального права Архієпископ керує всією діяльністю архієпархії, і тому у всіх економічних, майнових та господарських справах він виступає від імені архієпархії (пор. канн. 190-191, 1022 § 1 ККСЦ).

Арт. 4. Рада з економічних справ своєю діяльністю не заміняє Архієпископа в управлінні майном архієпархії.

Арт. 5. У своїй діяльності Рада з економічних справ керується ККСЦ, ККП УГКЦ, приписами цивільного законодавства України, адміністративними актами Архієпископа та цим Статутом.

Розділ ІІ. Членство в Раді

Арт. 6. Головою Ради з економічних справ є Архієпископ, який повинен у важливих питаннях економічного характеру, пов'язаних з діяльністю архієпархії, вислухати думку вище згаданої ради (кан. 263 §1, 4 ККСЦ).

Арт. 7. Рада з економічних справ складається з Архієпископа, архієпархіального економа та інших чотирьох членів, яких Архієпископ вільно іменує, порадившись із Колегією радників Тернопільсько-Зборівської архієпархії (далі – Колегія радників) (кан. 263 § 1-2 ККСЦ, кан. 32 КПП УГКЦ).

Арт. 8 § 1. До складу Ради з економічних справ можуть бути іменовані як священнослужителі, так і миряни.

§ 2. Троє членів Ради з економічних справ можуть бути мирянами, які є вірними УГКЦ, закінчили 18 років життя, мають відповідні знання, проводять моральний та чесний спосіб життя, беруть активну участь у житті власних парафій, вирізняються даром мудрості, розважливості, вмінням співпрацювати з іншими людьми та готовністю присвятити свій час і таланти для добра Церкви. Такі

особи мають мати тимчасове або постійне місце проживання на території архієпархії відповідно до кан. 912 ККСЦ.

§ 3. Членами Ради з економічних справ не можуть бути однокровні або свояки Архієпископа аж до четвертого ступеня включно (кан. 263 § 3 ККСЦ).

Арт. 9 § 1. Члени Ради з економічних справ іменуються терміном на 3 роки. Вони можуть іменуватись на наступні терміни, але є доцільним, щоб принаймні частково змінювався її склад.

§ 2. Архієпископ може скоротити термін іменування членів Ради, змінити її склад або цілком розв'язати у випадку необхідності відповідно до арт. 29 цього Статуту.

Арт. 10 §1. Порадившись членів Колегії радників і членів Ради з економічних справ, Архієпископ іменує на п'ять років архієпархіального економа, який повинен бути експертом в економічних справах, повинен мати відповідний досвід і відзначається чесністю (кан. 262 § 1 ККСЦ).

§2. Архієпархіальним економом може бути як священнослужитель, так і мирянин.

Арт. 11. Якщо є необхідно, то вислухавши думку членів Колегії радників та членів Ради з економічних справ, Архієпископ може:

1. іменувати одного або кількох помічників економа з-поміж членів Ради з економічних справ або з-поміж інших священнослужителів чи вірних архієпархії;
2. заснувати економічний відділ, який керуватиметься нормами встановленими тим же Архієпископом.

Арт. 12. Порадившись з членами Ради з економічних справ, Архієпископ іменує секретаря Ради.

Арт. 13. До обов'язків секретаря належить:

1. повідомляти членів про скликання засідання;
2. за дорученням Архієпископа приготувати для членів Ради копії документів й інші матеріали, які розглядатимуться на засіданні;
3. складати протоколи засідань, які своїм підписом потверджує Архієпископ та секретар;
4. вести архів Ради з економічних справ;

5. виконувати доручення Архиєпископа, які торкаються діяльності Ради з економічних справ.

Арт. 14. Якщо секретар Ради з економічних справ з поважних причин відсутній, протокол засідання складатиме один із членів Ради, визначений Архиєпископом.

Арт. 15 § 1. Рада з економічних справ починає свою діяльність після прийняття її членами обіцянки сумлінно виконувати свої обов'язки (текст обіцянки додається до цього Статуту).

§ 2. Текст обіцянки повинні підписати всі члени і він зберігається в архіві архиєпархії.

§ 3. Члени Ради з економічних справ зобов'язані суворо дотримуватися таємниці щодо обговорюваних питань.

Розділ III. Завдання Ради

Арт. 16. Завдання Ради з економічних справ є наступні:

1. радити Архиєпископові у питаннях організації й здійснення управління церковним майном архиєпархії;
2. у співпраці з архиєпархіяльним економом допомагати Архиєпископу у плануванні господарських та фінансових справ архиєпархії;
3. у визначеному Архиєпископом форматі здійснювати нагляд за управлінням власністю, майном, господарськими справами і фінансами архиєпархії;
4. у співпраці з архиєпархіяльним економом готувати та представляти Архиєпископові щорічний бюджет і план діяльності й економічного розвитку архиєпархії на наступний рік (кан. 263 §5 ККСЦ);
5. щороку перевіряти, затверджувати та представляти Архиєпископові звіт про управління власністю і фінансами архиєпархії та їх стан на кінець року, що минув, даючи власну оцінку щодо ефективності та результативності управління в економічних і майнових справах архиєпархії (кан. 262 §4 ККСЦ);
6. під час вакантності архиєпархіяльного престолу вибрати економа, якщо архиєпархіяльний економ став Адміністратором архиєпархії (кан. 225 §2 ККСЦ).

Арт. 17. Окрім того, що є сказано в артт. 10 §1 та 11-12, 16 цього Статуту, Рада з економічних справ надає пораду Архиєпископові у таких випадках:

1. дострокове звільнення з уряду архиєпархіяльного економа (кан. 262 §2 ККСЦ);

2. створення архиєпархіального фонду пенсійної і соціальної підтримки священнослужителів та їхніх сімей, як також будь-якого іншого архиєпархіального фонду (кан. 1021 § 1 ККСЦ, кан. 127 § 1 КПП УГКЦ);
3. визначення способу і місця розміщення та забезпечення побожної фундації (кан. 1049 ККСЦ);
4. зменшення зобов'язання, яке виникає з побожного запису вірних, які дарують або залишають своє майно на побожні цілі (кан. 1054 §2 ККСЦ);
5. визначення розміру справедливої винагороди священнослужителям (кан. 63 §1 КПП УГКЦ).

Арт. 18. Архиєпископ повинен отримати згоду Ради з економічних справ у таких справах:

1. накладення податку на підлеглих йому юридичних або фізичних осіб (кан. 1012 §1-2 ККСЦ, кан. 125 §1-2 КПП УГКЦ);
2. відчуження майна архиєпархії, вартість якого міститься в межах між найменшою і найвищою сумами, встановленими Синодом єпископів УГКЦ або Апостольським Престолом (кан. 1036 §1, п. 1 ККСЦ).
3. відчуження церковного майна юридичної особи, підлеглої Архиєпископові, вартість якого міститься в межах між найменшою і найвищою сумами, встановленими Синодом єпископів УГКЦ або Апостольським Престолом (кан. 1036 §1, п. 2 ККСЦ).

Арт. 19. До обов'язків архиєпархіального економа належить (кан. 262 § 3 ККСЦ):

1. управляти дочасним майном архиєпархії;
2. турбуватись про формування, збереження та адміністрування фінансово-економічними ресурсами архиєпархії;
3. піклуватись бухгалтерією архиєпархії;
4. займатися залученням фінансових, матеріальних, інформаційних і людських ресурсів для підтримки діяльності архиєпархії та реалізації душпастирських та соціально важливих проектів;
5. наглядати за всіма будівельними, реставраційними чи ремонтними проектами, що реалізуються в архиєпархії;
6. виправляти недбайливість місцевих адміністраторів і особисто управляти майном, яке немає законно призначеного адміністратора;
7. виконувати інші завдання з доручення Архиєпископа.

Арт. 20. Архиєпархіальний економ повинен щорічно, а також за кожним разом як цього буде вимагати Архиєпископ, подавати звіт про управління майном та іншими фінансово-економічними ресурсами архиєпархії (кан. 262 § 4 ККСЦ).

Розділ IV. Діяльність

Арт. 21. У випадках передбачених правом Архиєпископ скликає засідання Ради з економічних справ, як також він може скликати позачергові засідання з власної ініціативи.

Арт. 22 § 1. Засідання Ради з економічних справ проводиться щонайменше три рази у році.

§ 2. Якщо дати засідання не є заздалегідь встановлені, секретар повинен повідомити членів про дату проведення щонайменше тиждень наперед.

Арт. 23. Засідання Ради з економічних справ проводить Архиєпископ. Воно є законним, якщо є присутня абсолютна більшість, тобто чотири члени Ради.

Арт. 24. Питання порядку денного засідань Ради з економічних справ формує Архиєпископ. Члени Ради з економічних справ можуть подавати свої пропозиції заздалегідь, а саме щонайменше три дні перед засіданням.

Арт. 25. На засідання Ради з економічних справ Архиєпископ може запросити інших осіб без права голосу для надання консультативної і фахової допомоги, зокрема у випадку важливих економічних чи майнових питань.

Арт. 26. Інформацію про справи, які обговорювалися на засіданнях Ради з економічних справ, може оприлюднювати лише Архиєпископ.

Арт. 27. Члени Ради з економічних справ виконують своє служіння на благо Церкви, тому ніхто не може вимагати винагороди за виконання даного служіння.

Розділ V. Втрата членства та припинення діяльності Ради

Арт. 28 § 1. Втрата членства у Раді з економічних справ настає у випадку смерті, зречення, закінчення терміну іменування, звільнення або переїзду члена на постійне місце проживання поза територією архиєпархії.

§ 2. У випадку неоправданої відсутності три рази підряд на засіданнях Ради з економічних справ, її член може бути відкликаний Архиєпископом.

Арт. 29. Порадившись з Колегією радників, Архиєпископ може розпустити Раду з економічних справ, якщо:

1. вона не виконує своїх завдань, а саме: не збирається два рази підряд попри повідомлення Архиєпископа про скликання, половина членів Ради систематично не бажає висловлювати свою думку щодо питань порядку денного і т.п.;
2. її діяльність заподіює шкоду фінансовому чи майновому стану архиєпархії.

Арт. 31. Після прийняття уряду новий Архиєпископ може затвердити існуючий склад членів Ради з економічних справ або ж сформувати новий склад Ради.

Розділ VI. Кінцеві положення

Арт. 32. Зміни та доповнення до даного Статуту приймаються Архиєпископом і затверджуються його декретом.

Арт. 33. Статут набирає чинності з моменту його публікації на офіційному сайті Тернопільсько-Зборівської архиєпархії УГКЦ.

Арт. 34. Автентичне тлумачення Статуту належить до Архиєпископа.

ДОДАТОК
ОБІЦЯНКА

Я, (*ім'я та прізвище особи*), приймаючи обов'язки члена Ради з економічних справ Тернопільсько-Зборівської архієпархії, в ім'я Пресвятої Трійці, присягаю сумлінно виконувати покладені на мене обов'язки у межах та відповідно до способу визначеного Кодексом канонів Східних Церков, Канонами Партикулярного Права Української Греко-Католицької Церкви та цим Статутом.

То ж допоможи мені Боже, в Трійці Святій єдиний, молитвами Пресвятої Богородиці і всіх Святих та це Святе Євангеліє!

Місце складання обіцянки (місцевість, храм/каплиця):

Дата:

Ім'я, прізвище та підпис особи, що склала обіцянку:

Ім'я, прізвище та підпис Архієпископа:

Ім'я, прізвище та підпис канцлера курії: